

ZAPORA SVETLINE ČREVESJA (ILEUS)

Ileus je zapora črevesja, ki je lahko delna ali popolna (prehod hrane in tekočine sta povsem onemogočeni).

Vrste ileusov:

- mehanski-zdravimo operativno:
- adhezijski (razrast vezivnih zarastlin po predhodni operaciji-adhezije),
- strangulacijski (zavrtenje črevesa ali notranja kila),
- obstrukcijski (tumor ali tujek v črevesu),
- paralitični-ni mehanske zapore, običajno po operativnem posegu, ne zdravimo operativno.

Vzroki:

- razrast vezivnih zarastlin v črevesu (adhezije),
- tumorji,
- vnetje ali brazgotinjenje kot posledica crohnove bolezni,
- zavrtitev črevesa (vulvulus),
- divertikulitis (vnetje črevesnih žepkov),
- negiblivosti črevesa (paralitični ileus–ni mehanske zapore, običajno po operativnem posegu).

Dejavniki tveganja:

- operacija v področju trebuha ali male medenice,
- Crohnova bolezen,
- tumor v področju trebuha,
- zaprtje.

Znaki:

- bruhanje-pogosto mizerere ali bruhanje blata,
- dolgotrajna driska,
- trebušni krči,
- slabost,
- povišana telesna temperatura,
- bolečina v trebuhu,
- ponavljajoča bolečina v trebuhu,
- napet trebuh.

Diagnostika:

- klinični pregled
- UZ trebuha,
- RTG trebuha,
- CT trebuha.

Zdravljenje:

- konzervativno-> nazogastrična sonda, intravenska nadomestitev tekočine in elektrolitov ter antibiotiki lahko zadostujejo za večino delnih ovir,
- kirurško.

Vrsta operacije je odvisna od vzroka za nastanek ileusa. Po operaciji je pacient premeščen v Enoto za postoperativni nadzor ali v CIM (včasih tudi nazaj na oddelek). Ko se njegovo stanje stabilizira, se lahko vrne na oddelek, kjer nadaljujemo z zdravljenjem. Rana se redno prevezuje, sledi se peristaltiki črevesja, pacienta se spodbuja h gibanju, počasi se uvaja tekočino in hrano. Potrebna je: infuzija, parenteralna prehrana, nadomeščanje elektrolitov, kontrola krvnih izvidov, spremljanje prehranskega stanja. Če ima pacient izpeljano stomo, se vključi v obravnavo enteralna stomaterapevtka.

Možni zapleti:

- absces,
- dehiscenca anastomoze,
- krvavitev,
- bolečina,
- paralitični ileus.

Navodila ob odpustu:

- okrevanje odvisno od stanja posameznika,
- protibolečinska terapija, antibiotik po presoji zdravnika,
- v primeru izpeljave stome mora pacient in svojci opraviti edukacijo, da lahko doma sami oskrbujejo stomo,
- počitek, gibanje,
- lahka prehrana, hidracija,
- skrb za redno odvajanje,
- redna preveza rane na 2-3 dni in odstranitev šivov čez 14 dni pri IOZ, če se pacient odpusti pred pretekom tega časa.

Čas hospitalizacije je odvisen od vrste operacije in zdravstvenega stanja pacienta.